

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **T. S.**, , zastoupen Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vinohradská 22, 120 00 Praha 2, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha 3, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 10. 2016, č. j. CPR-7847-8/ČJ-2016-930310-V242, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 12. 2016, č. j. 1 A 88/2016 - 25,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobci byl povolen dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití rodiny od 26. 5. 2011 do 25. 5. 2012. Dne 22. 11. 2011 podal žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny. Jeho žádost byla zamítnuta rozhodnutím ze dne 28. 1. 2015, neboť nedoložil doklad o platném cestovním zdravotním pojištění po dobu pobytu na území; toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 4. 3. 2015. Dne 28. 4. 2015 podal žalobce odvolání (které doplnil dne 8. 6. 2015) spolu se žádostí o určení neplatnosti doručení a žádostí o prominutí zmeškání lhůty. Usnesením ze dne 12. 6. 2015 (doručeným žalobci dne 19. 6. 2015) byly obě zmíněné žádosti orgánem I. stupně zamítnuty, proti tomuto usnesení žalobce odvolání nepodal a nabylo tak právní moci dne 8. 7. 2015. Dne 23. 6. 2016 Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, vázána předně uvedeným pravomocným usnesením, odvolání žalobce ze dne 28. 4. 2015 pro opožděnost zamítla.

[2] Dne 29. 10. 2015 se žalobce dostavil na služebnu Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „krajské ředitelství Policie“), kde k prokázání totožnosti předložil svůj cestovní pas. Vzhledem ke zjištění, že žalobce není držitelem platného víza či oprávnění k pobytu na území České republiky, bylo s ním zahájeno správní řízení o vyhoštění. Rozhodnutím ze dne 11. 2. 2016, č. j. KRPA-434870-31/ČJ-2015-000022 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) krajské ředitelství Policie uložilo žalobci správní vyhoštění na dobu jednoho roku. Důvodem vyhoštění z území České republiky dle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v rozhodném znění, bylo zjištění, že žalobce pobýval na území České republiky od 5. 3. 2015 do 29. 10. 2015 bez víza, ač k tomu nebyl oprávněn, a neměl ani oprávnění k pobytu.

[3] Rozhodnutím ze dne 18. 10. 2016, č. j. CPR-7847-8/ČJ-2016-930310-V242 (dále jen „napadené rozhodnutí“), žalovaný změnil prvostupňové rozhodnutí tak, že uloženou dobu vyhoštění zkrátil z 1 roku na 6 měsíců. Ve zbytku rozhodnutí krajského ředitelství Policie potvrdil.

[4] Rozsudkem Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) ze dne 22. 12. 2016, č. j. 1 A 88/2016 – 25 (dále jen „napadený rozsudek“), byla zamítnuta žaloba proti napadenému rozhodnutí žalovaného. Městský soud shrnul skutkový stav a s ohledem na obsah žaloby konstatoval, že řízení ani rozhodnutí ve věci žádosti žalobce o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu nejsou předmětem přezkumu v právě projednávané věci. K zamítnutí žalobcovy žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu došlo v odlišném řízení, než které vedlo k vydání napadeného rozhodnutí. Správní orgány, rozhodující o vyhoštění žalobce, nemusely vyčkávat konečného rozhodnutí v rámci pobytového řízení (o opožděném odvolání), neboť konečným rozhodnutím bylo již rozhodnutí prvostupňové ze dne 28. 1. 2015. V době vydání napadeného rozhodnutí bylo již postaveno najisto, že žalobce nebyl úspěšný se svou žádostí o prominutí lhůty k podání odvolání, které tudíž bylo zamítnuto jako opožděné. Skutková zjištění správních orgánů ohledně nelegálnosti žalobcova pobytu ode dne 5. 3. 2015 do 29. 10. 2015 jsou proto dle soudu správná a mají oporu ve správním spise.

[5] Dále se městský soud zabýval přiměřeností uloženého správního vyhoštění z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života žalobce. Hodnotil věc rovněž v kontextu kritérií vyplývajících z judikatury Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) vztahujících se k čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Uvedl, že „[p]rávo vyplývající z čl. 8 Úmluvy totiž není absolutní a je zde prostor pro vyvažování protichůdných zájmů cizince a státu“. Ztotožnil se přitom s žalovaným, který s ohledem na tato kritéria dospěl k závěru, že vazby žalobce v České republice nejsou tak intenzivní, aby bránily správnímu vyhoštění. Žalobce zde nemá kromě ekonomických vazeb žádné jiné (společenské či kulturní). Navíc není držitelem žádného oprávnění k pobytu, a tudíž ani vykonávání pracovní činnosti nepřichází aktuálně do úvahy. „V této souvislosti soud podotýká, že k tomu, aby žalobce mohl legálně podporovat svou rodinu doma, není překážkou uložené správní vyhoštění, ale především absence pobytového oprávnění, které postrádá již od března 2015.“

[6] Městský soud dále konstatoval, že správní orgány zohlednily i rodinné vazby žalobce, které nebyly nijak popírány. Nicméně bylo přihlédnuto i k jiným podstatným okolnostem, když manželé již v dřívější době žili po určitý čas odděleně a manželka žalobce má jakožto ukrajinská občanka možnost odcestovat s žalobcem. Česká republika není jediným místem, kde by mohl být rodinný život žalobce realizován, což oslabuje míru zásahu představovanou správním vyhoštěním. S tímto hodnocením správních orgánů se městský soud ztotožnil, neboť správní orgány zohlednily veškerá relevantní kritéria a své úvahy také náležitě ozřejmily

pokračování

v odůvodnění svých rozhodnutí. Zásah do soukromého a rodinného života žalobce nepopřely, avšak dospěly k závěru, že tento dosáhne pouze intenzity, kterou předpokládá zákon o pobytu cizinců.

[7] Ve vztahu k délce vyhoštění na dobu 6 měsíců městský soud upozornil, že *„otázka přísnosti rozhodnutí o vyhoštění spadá do oblasti správního uvážení správních orgánů a soud může pouze konstatovat, zda rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem a zda uložené opatření (správní vyhoštění) bylo žalobci uloženo v mezích zákonného rozpětí“*. Zákonná horní hranice je v daném případě 3 roky a v tomto ohledu správní orgány z mezí správního uvážení nevybočily. Námitku nepřezkoumatelnosti úvahy žalovaného o snížení doby vyhoštění na 6 měsíců neshledal městský soud důvodnou, neboť z napadeného rozhodnutí je patrné, jaké okolnosti byly zohledněny. Jako podstatná polehčující okolnost byla posouzena snaha o řešení bytové situace, zároveň ovšem žalovaný poukázal na aktivitu žalobce až po půl roce nelegálního pobytu, o němž musel mít povědomí již v dubnu 2015, kdy po lhůtě k tomu určené podával odvolání v bytovém řízení. Proto žalovaný zcela neupustil od vyhoštění. Takové odůvodnění považuje soud za přezkoumatelné a přesvědčivé.

[8] Taktéž nepřisvědčil obavám žalobce, že mu správní vyhoštění znemožní získání budoucího bytového oprávnění a fakticky se stane trvalým, neboť žalobce ničím nedoložil, že by správní orgány neudělovaly pobyt cizincům, kteří byli dříve vyhoštěni. Naopak poukázal na § 122 zákona o pobytu cizinců, který připouští již v době trvání vyhoštění povolení krátkodobého pobytu, a rovněž i zrušení rozhodnutí o správním vyhoštění, pomine-li důvod jeho uložení a polovina doby vyhoštění byla již vykonána, tj. v případě žalobce 3 měsíce.

[9] Za nedůvodnou shledal městský soud i námitku, že v rámci správního řízení měl být proveden výslech jeho manželky. Správní orgány nezpochybnily žalobcův vztah s manželkou, ani jejich soužití ve společné domácnosti, či že manželka žalobce je držitelkou bytového oprávnění k dlouhodobému pobytu. Žalovaný zároveň odůvodnil, proč nepovažuje provádění jejího výslechu za hospodárné. Smyslem dokazování dle soudu není prokazování nesporných skutečností z několika různých zdrojů, ale uvádění skutečností, které nejsou v řízení dosud známy, či se je dosud nepodařilo věrohodným způsobem prokázat. Je na úvaze správního orgánu, jaké důkazní prostředky si ke zjištění skutkového stavu zvolí, přičemž výslech účastníka řízení dle § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců představuje toliko fakultativní důkaz pro zjištění skutečného stavu věci, který je správní orgán oprávněn, nikoliv však povinen, provést. Dle městského soudu byl skutkový stav náležitě zjištěn. Souhlasil se správními orgány, že ani skutečnost, že žalobce má ukrajinskou manželku s dlouhodobým pobytem v České republice, se kterou sdílí společnou domácnost, s ohledem na další okolnosti jeho případu nepřevážila nad zájmem na jeho vyhoštění.

[10] Konečně nepřisvědčil městský soud ani výtkám žalobce týkajícím se přílišné obecnosti závazného stanoviska Ministerstva vnitra, u něhož žalobce postrádá konkrétní posouzení aktuální situace na Ukrajině. Takto obecnou námitku uplatnil žalobce již v odvolání proti předmětnému stanovisku, které bylo vydáno jako obligatorní podklad pro rozhodnutí o správním vyhoštění v souladu s § 120a zákona o pobytu cizinců. Závazné stanovisko vycházelo z vyjádření samotného žalobce v průběhu správního řízení, přičemž žalobce nepředložil žádné relevantní skutečnosti nasvědčující naplnění důvodů znemožňujících jeho vycestování a návrat do země původu. Dle městského soudu *„ministerstvo vnitra učinilo kvalifikovanou úvahu, že v případě žalobce neexistují překážky vycestování, jež by bránily návratu do jeho země původu, konkrétně do Ternopílské oblasti, a správní orgány dané stanovisko v souladu s § 149 odst. 1 správního řádu promítly do svých rozhodnutí v řízení o správním vyhoštění“*.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[11] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl v záhlaví označený rozsudek městského soudu, kterým byla jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného zamítnuta, jak bylo uvedeno výše. Stěžovatel svou kasační stížnost opírá o důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a navrhuje zdejšímu soudu, aby napadený rozsudek zrušil.

[12] Stěžovatel namítá, že správní orgány nezjistily skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, což má dopad na rozhodnutí ve věci. Dále nepřihlédly ke specifickým okolnostem daného případu a nešetřily oprávněné zájmy stěžovatele.

[13] Dle stěžovatele byl postup správních orgánů nesprávný a svá rozhodnutí nedostatečně odůvodnily, a pokud městský soud taková rozhodnutí potvrdil, přenesl zmíněná pochybení i do svého rozhodnutí. Poukazuje na § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců a domnívá se, že správní orgány nedbaly požadavků vyplývajících z citovaného ustanovení. Správní vyhoštění v daném případě evidentně nepřiměřeně zasahuje do soukromého a rodinného života stěžovatele a některé závěry správního soudu jsou minimálně podivné. Byť cizinec nemá právo na pobyt na území České republiky, přesto je jeho vyhoštění zákonem zapovězeno, jestliže by bylo nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života. Pouhý odkaz na absenci práva na pobyt představuje dle stěžovatele nedostatečné zjištění skutkových okolností relevantních pro rozhodnutí ve věci. Uvedený závěr totiž nic nevyovídá o přiměřenosti rozhodnutí. Správní orgány možný zásah do soukromého a rodinného života stěžovatele prakticky nezkontrolovaly, což způsobuje nepřezkoumatelnost vydaných rozhodnutí. Nedostatečně se vypořádaly s tím, že v České republice žije stěžovatel ve společné domácnosti se svou manželkou a tchánem, nezohlednily délku pobytu na území České republiky, ani celkové aspekty pobytu. Stejně tak otázky okolností bytového řízení, které trvalo několik let, přičemž následně bylo stěžovateli opožděně oznámeno rozhodnutí ve věci. Byť vztah stěžovatele a jeho zástupce je jejich osobní věcí, i tyto skutečnosti by měly být hodnoceny při posuzování přiměřenosti správního vyhoštění. Stěžovatel měl před tím mnoho let povolení k pobytu a plnil si své povinnosti, pracoval, a mohl tak podporovat svou rodinu na území domovského státu. Měl mít proto možnost dobrovolně opustit území České republiky, vyřídit si potřebná povolení a vrátit se k rodině. Nebylo nezbytně třeba uložit správní vyhoštění, jak se domnívá městský soud. Naopak v případě nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života se správní vyhoštění neukládá. Postačí rozhodnout o povinnosti opustit území. Celá rodina stěžovatele je pevně zakotvena na území České republiky, kde již nebude moci žít společně a bude nucena k rozdělení, nebo opuštění České republiky.

[14] Městský soud dle názoru stěžovatele přezkoumatelně nevyložil, proč byla doba vyhoštění přiměřená, přičemž nepostačí odkaz na zákonné rozpětí bez zohlednění konkrétních okolností případu.

[15] Dále namítá, že soud neměl souhlasit s postupem správních orgánů, které neprovedly výslech manželky. Byť správní orgány nemusí provést všechny navrhované důkazy, v daném případě ovšem bylo klíčovou otázkou posouzení rodinného zázemí na území České republiky, k čemuž bylo třeba vyslechnout manželku stěžovatele a dát jí možnost, aby se k vzájemným vztahům vyjádřila a uvedla důvody, pro které by nemělo být vyhoštění ukládáno.

[16] Závěrem stěžovatel odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, a konstatuje, že v něm uvedeným požadavkům na odůvodnění rozhodnutí městský soud nedostál, neboť pouze zrekapituloval uplatněné

pokračování

námítky, ale nezaujal k nim přezkoumatelné stanovisko. Zároveň vycházel z nedostatečně zjištěného skutkového stavu a náležitě se jím nezabýval.

[17] Spolu s kasační stížností podal stěžovatel návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, kterému Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 15. 2. 2017, č. j. 6 Azs 20/2017 - 13, vyhověl.

[18] Žalovaný se k obsahu kasační stížnosti nikterak nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[19] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[20] Kasační stížnost žalobce **není** důvodná.

[21] Nejvyšší správní soud konstatuje, že nejprve je třeba přezkoumat napadené rozhodnutí z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. rozlišuje nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti a v nedostatku důvodů. Nejvyšší správní soud v tomto duchu zhodnotil napadený rozsudek a dospěl k závěru, že je přezkoumatelný. Odůvodnění přezkoumávaného rozsudku je zcela srozumitelné, jsou z něj jasně seznatelné úvahy, jimiž se soud řídil, a obsahuje vypořádání veškerých žalobních námitek. Nevykazuje tak žádné vady způsobující nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. července 2004, č. j. 4 As 5/2003 – 52), ani pro nesrozumitelnost (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. prosince 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, č. 244/2004 Sb. NSS); obdobně např. .rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006 - 36, publ. pod č. 1389/2007 Sb. NSS. Tyto závěry platí rovněž pro rozhodnutí správních orgánů obou stupňů. Ostatně sám stěžovatel s argumentací krajského soudu v kasační stížnosti polemizuje, což by jistě nebylo možné, pokud by byl napadený rozsudek nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů či nesrozumitelnost.

[22] Stěžovatel namítal, že městský soud se náležitě nevypořádal s jeho námitkami, neboť je pouze rekapituloval. Nejvyšší správní soud má naopak za to, že městský soud požadavkům na odůvodnění rozhodnutí, uvedeným v odkazovaném rozsudku č. j. 8 Afs 75/2005 – 130, dostál. Na str. 2 napadeného rozsudku je skutečně rekapitulována žalobní argumentace. Na str. 3 až 7 je ovšem samotné vypořádání jednotlivých žalobních námitek, jak Nejvyšší správní soud shrnul v bodech [4] až [10] tohoto rozsudku. Již z této části odůvodnění je nepochybné, že městský soud své úvahy řádně odůvodnil. Stěžovatel ani netvrdí, jakými konkrétními námitkami se soud nezabýval, pouze obecně konstatuje, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný. Jediná konkrétní argumentace v tomto směru spočívá v tvrzení, že městský soud přezkoumatelně nevyložil, proč považuje uloženou dobu vyhoštění za přiměřenou a odkázal toliko na zákonné rozpětí bez zohlednění konkrétních okolností případu. Jak vyplývá z bodu [7] tohoto rozsudku, městský soud vyjádřil názor, že otázka přísnosti rozhodnutí o vyhoštění je otázkou správního uvážení, a tak mu přísluší pouze zkoumat, zda bylo uloženo v souladu se zákonem a v mezích zákonného rozpětí. Takto zjednodušujícím způsobem rozsah přezkumu správního uvážení o délce doby ukládaného vyhoštění však nestojí, potud lze přisvědčit stěžovateli, avšak toliko v tom, že tento dílčí argument v odůvodnění

rozsudku je zavádějící. Rozhodné stran přezkoumatelnosti napadeného rozsudku je, že se soud odpovídajícím způsobem ve vztahu k žalobní námitce posouzení přiměřenosti uloženého opatření žalovaným, zabýval i dobou vyhoštění stěžovatele a neodůvodnil ji pouze odkazem na maximální možnou dobu vyhoštění za vytýkaný nelegální pobyt. Stěžovatel v žalobě především tvrdil, že žalovaný uloženou dobu vyhoštění (tedy snížení z jednoho roku na 6 měsíců) řádně nezodůvodnil. Městský soud proto námitku správně vypořádal tak, že uvedl, jaké okolnosti žalovaný zohlednil a z čeho vycházel při uložení konkrétní doby vyhoštění ve vztahu k závažnosti jednání stěžovatele a proč neshledal možnost upustit od jeho uložení. Zároveň uzavřel, že se jedná o úvahy přezkoumatelné a přesvědčivé. Nejvyšší správní soud proto dílčí obecné konstatování soudu neshledal důvodem pro zrušení rozsudku pro nepřezkoumatelnost.

[23] I námitka nedostatečně zjištěného skutkového stavu, uplatněná stěžovatelem, zůstala pouze v rovině obecnosti, neboť stěžovatel opakovaně konstatoval, že správní orgány, stejně jako městský soud, nezjistily a nezohlednily všechny podstatné okolnosti, a to zejména ve vztahu k přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele. Neuvedl však žádné konkrétní skutečnosti, které nebyly zjištěny či zohledněny a ničím konkrétním zjištěný skutkový stav nezpochybil. Stěžovatel nerozlišuje mezi skutkovými zjištěními a právním hodnocením věci (resp. aplikací právních norem na zjištěný skutkový stav). I případný holý odkaz na absenci práva cizince pobývat na území České republiky by mohl představovat jediné nesprávné hodnocení právních otázek a nejednalo by se o nedostatečně zjištěný skutkový stav, jak namítá stěžovatel. To, že správní orgány ani soud nepovažovaly vazby stěžovatele za překážku pro uložení správního vyhoštění, je otázka právního hodnocení, nikoliv otázka skutkového stavu.

[24] Obdobně jako předchozí námitky vyznívá i argumentace stěžovatele týkající se neprovedení výslechu jeho manželky. Správní orgány výslech manželky k návrhu stěžovatele neprovedly, neboť jej považovaly za nadbytečný. Stěžovatel v kasační stížnosti, opět v obecné rovině, namítá, že bylo nezbytné jej provést za účelem posouzení rodinného zázemí v České republice, kdy manželce měla být dána možnost vyjádřit se ke vzájemným vztahům a uvést důvody, pro které by nemělo být vyhoštění uloženo. Netvrdí ovšem, že by manželka mohla uvést něco konkrétního, co by bylo pro věc rozhodující a mohlo jakkoliv ovlivnit rozhodnutí o správním vyhoštění. Jak správně uvedl již žalovaný na str. 6 napadeného rozhodnutí, manželka měla ve správním řízení postavení účastníka řízení a mohla se k věci vyjádřit a kdykoliv během řízení sdělit krajskému ředitelství Policie další skutečnosti, což však neučinila. Za této situace, kdy navíc správní orgán plně akceptoval tvrzení stěžovatele, že na území České republiky žije ve společné domácnosti se svou manželkou, nemohlo její nevyslechnutí způsobit nezákonnost prvostupňového rozhodnutí. S tímto posouzením žalovaného se Nejvyšší správní soud plně ztotožňuje. Oba účastníci řízení (stěžovatel a jeho manželka) měli v průběhu správního řízení dostatečný prostor předkládat správním orgánům svá tvrzení a vyjadřovat se k podkladům pro vydání rozhodnutí a správní orgány zohlednily vše, co v řízení vyšlo najevo. Skutečnosti týkající se společného soužití stěžovatele a jeho manželky nebyly nijak zpochybňovány a ani stěžovatel netvrdí nic, co správní orgány nezohlednily a jejich zjištění ničím konkrétním nerozporuje.

[25] Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal nedostatky ve zjištěném skutkovém stavu, přísluší mu dále přezkoumat, jak bylo se zjištěnými skutečnostmi naloženo ve vztahu k přiměřenosti zásahu správního vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatele. V daném případě byly jednáním stěžovatele naplněny podmínky pro uložení správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců, podle něhož *policie vydá rozhodnutí o vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na tři roky, pobývá-li cizinec*

pokračování

na území bez víza, ač k tomu není oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu. O splnění těchto podmínek přitom není sporu, neboť stěžovatel v kasační stížnosti tímto směrem nic nenamítá. Ustanovení § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců brání vydání rozhodnutí o správním vyhoštění dle § 119 zákona o pobytu cizinců, jestliže by jím došlo k nepřiměřenému zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince. Daná sféra je pod ochranou základního práva na respektování soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy, resp. čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a – při aplikaci na situaci, na niž dopadá unijní úprava – čl. 7 Listiny základních práv Evropské unie.

[26] Respektování soukromého života musí dle ESLP zahrnovat do určité míry také právo na vytváření a rozvíjení vztahů s ostatními lidmi. Garance poskytované čl. 8 Úmluvy tedy mají zajistit bez vnějších zásahů rozvoj osobnosti každého jednotlivce ve vztahu s dalšími lidskými bytostmi (Komentář k Úmluvě, str. 868-869; rozsudek ze dne 24. 2. 1998, *Botta proti Itálii*, č. 21439/93, § 32; obdobně rozsudek velkého senátu ze dne 10. 4. 2007, *Evans proti Spojenému království*, č. 6339/05, § 71).

[27] Jak správně uvedl již městský soud, práva vyplývající z čl. 8 Úmluvy však nejsou absolutní a je zde prostor pro vyvažování protichůdných zájmů cizince a státu. Judikatura ESLP v této souvislosti zohledňuje zejména: (1) rozsah, v jakém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, (2) délku pobytu cizince ve smluvním státě, který hodlá cizince vyhostit, (3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, (4) existenci nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu, (5) „imigrační historii“ cizince, tedy porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, (6) povahu a závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem (viz např. rozsudek velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, *Üner proti Nizozemsku*, č. 46410/99, § 57-58, a rozsudky ze dne 31. 1. 2006, *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, stížnost č. 50435/99, § 39, či ze dne 28. 6. 2011, *Nunez proti Norsku*, stížnost č. 55597/09, § 70). Všechna uvedená kritéria je třeba posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu, např. nebezpečím pro společnost či ochranou veřejného pořádku. (obdobně viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012 – 45, nebo rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 2. 2007, č. j. 10 Ca 330/2006 – 89, publikovaný pod č. 1230/2007 Sb. NSS).

[28] Současně Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že ustanovení čl. 8 Úmluvy neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, resp. napomáhat rozvíjení vztahu mezi nimi. Při stanovení rozsahu povinností státu je v tomto směru nutno zvážit okolnosti konkrétního případu (viz rozsudek ESLP ze dne 19. 2. 1996, *Gül proti Švýcarsku*, stížnost č. 23218/94). V této souvislosti ESLP bere v úvahu mimo jiné i případné extraterritoriální účinky čl. 8 Úmluvy, tedy otázku, do jaké míry je cizinci znemožněn jeho rodinný, případně soukromý život v jeho zemi původu a do jaké míry je přijímající stát právě z tohoto důvodu povinen umožnit mu přenést si svůj rodinný, resp. soukromý život na jeho území. Z judikatury ESLP přitom vyplývá, že podmínky pro spuštění extraterritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy jsou velmi přísné (srov. rozsudek ESLP ze dne 6. 2. 2001, *Bensaid proti Spojenému království*, stížnost č. 44599/98).

[29] Městský soud i správní orgány nezpochybnily, že rozhodnutí o správním vyhoštění skutečně představuje zásah do života stěžovatele a jeho manželky, nicméně dostatečně a přesvědčivě se vypořádaly s tím, že v dané situaci nejsou naplněny podmínky ustanovení § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Zdejší soud vycházel z premisy, že zásah do soukromého a rodinného života cizince je možný za předpokladu, že je přiměřený okolnostem případu.

Aplikoval přitom, stejně jako městský soud, kritéria vyplývající ze shora citované judikatury ESLP a správních soudů.

[30] V průběhu správního řízení stěžovatel uváděl, že žije ve společné domácnosti s manželkou a jejím otcem. Za svou „funkční rodinu“ považoval výslovně pouze manželku a postiženého bratra žijícího na Ukrajině, který je na stěžovateli finančně závislý. Co se týče jiných vazeb na území České republiky i vazeb a zázemí v domovské zemi, odmítl se k nim na výslovný dotaz správního orgánu vyjádřit. Dále stěžovatel namítal, že neoprávněný pobyt byl způsoben nesprávným doručováním v řízení o žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu a že se od své zástupkyně dozvěděl o existenci rozhodnutí pozdě, načež podal odvolání. V kasační stížnosti stěžovatel nijak nerozporuje, že jeho pobyt byl od právní moci rozhodnutí (4. 3. 2015), ve věci prodloužení dlouhodobého pobytu, neoprávněný. Domnívá se však, že okolnosti týkající se předmětného řízení měly být zohledněny při posuzování dopadů správního vyhoštění do soukromého a rodinného života, a má za to, že mu správní orgány měly dát možnost vycestovat dobrovolně, vyřídit si legální pobyt a vrátit se za rodinou do České republiky.

[31] Nejvyšší správní soud nesouhlasí se stěžovatelem, že správní orgány dopady rozhodnutí do soukromého a rodinného života nezkoumaly a nevypořádaly se dostatečně se skutečností, že stěžovatel zde žije ve společné domácnosti s manželkou, státní příslušnicí Ukrajiny s povoleným dlouhodobým pobytem za účelem podnikání – OSVČ, a tchánem již několik let, ani s ostatními shora popsány aspekty. Žalovaný všechny uvedené skutečnosti v rámci posuzování přiměřenosti zahrnul do svých úvah na str. 5 až 7 napadeného rozhodnutí. Uvedl, že manželka není pobytem vázaná na pobyt stěžovatele a není na něm závislá ani výživou či jinou pomocí. Je tedy jen na ní, zda vyčká na stěžovatele na území České republiky (než uplyne uložená doba vyhoštění a stěžovatel si vyřídí odpovídající oprávnění k pobytu), nebo s ním vycestuje do země původu. Kromě toho manželka stěžovatele žije v České republice již od roku 2006, zatímco stěžovatel až od roku 2011. V minulosti už tudíž bylo delší období, kdy žili odděleně. Manželka zajišťuje domácnost ekonomicky a stěžovatele může finančně podporovat i po jeho vycestování. Ve vztahu ke tchánovi žalovaný uvedl, že se stěžovatel k vazbám k němu nevyjádřil a z ničeho nevyplývá, že by mohly bránit uložení správního vyhoštění. Z evidence plyne, že tchán stěžovatele má povolen pobyt za účelem podnikání a z ničeho není zřejmé, že by byl osobou závislou, která není schopná se sama živit a pečovat o sebe. S tímto hodnocením se Nejvyšší správní soud plně ztotožňuje a považuje jej za správné. Dodává pouze, že sám stěžovatel v rámci správního řízení uvedl, že za svou rodinu považuje bratra a manželku, nikoliv tchána. Jak vyplývá, bratr žije na Ukrajině, přičemž stěžovatel nemůže být na území České republiky bez pobytového oprávnění výdělečně činný a finančně bratra podporovat, jak ostatně zhodnotily i správní orgány a městský soud. Manželka je na stěžovateli pobytem i výživou nezávislá, a jelikož pro oba manžele již dříve nebyl problém žít odděleně, nemůže vyhoštění stěžovatele na dobu 6 měsíců představovat nepřiměřený zásah do jejich rodinného života. Obzvláště, pakliže stěžovatel může využít institutů k odstranění tvrdosti správního vyhoštění zakotvených v § 122 zákona o pobytu cizinců.

[32] Nejvyšší správní soud nesdílí názor stěžovatele, že měl dostat možnost vycestovat dobrovolně, aniž by mu bylo uloženo správní vyhoštění. Stěžovatel totiž měl dostatečný prostor, aby území České republiky opustil a vyřídil si pobytové oprávnění, ale nevyužil jej. Proto je jeho výtka vůči správním orgánům neoprávněná. Jak uvedl i žalovaný, stěžovatel minimálně v dubnu 2015, kdy podával odvolání a žádosti o prominutí zmeškání lhůty a určení neplatnosti doručení, musel mít povědomí, že jeho pobyt již není legální. V České republice setrval i poté, co mu bylo dne 19. 6. 2015 doručeno usnesení o nevyhovění uvedeným žádostem, proti němuž se neodvolal a bylo tak pravomocně rozhodnuto. Od tohoto okamžiku již musel s jistotou

pokračování

vědět, že se v České republice nachází nelegálně. Nic ovšem dále neřešil a na krajské ředitelství Policie se dostavil až dne 29. 10. 2015. Do té doby ale mohl vycestovat a podat si žádost o příslušné pobytové oprávnění a svůj pobyt legalizovat. Nadto poslední pobytový štítek, který mu byl vydán, platil do 10. 2. 2015 (rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu bylo vydáno dne 28. 1. 2015). Stěžovatel tedy měl možnost vyřešit situaci v souladu se zákonem, a jestliže s ohledem na jeho pasivitu považoval žalovaný upuštění od správního vyhoštění za neúčelné, nelze mu v tomto směru nic vytýkat. Nejvyšší správní soud shledává napadené rozhodnutí za přiměřené okolnostem daného případu, přičemž správní orgány i městský soud své úvahy dostatečně zdůvodnily a nepominuly nic, co v řízení vyšlo najevo.

IV. Závěr a náklady řízení

[33] S ohledem na vše výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[34] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. března 2017

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu